

K O M U N I K A T
Z B A D A Ń

Warszawa, grudzień 2009

www.cbos.pl ● sekretariat@cbos.pl

BS/166/2009

OPINIE O DZIAŁALNOŚCI
PREZYDENTA, PARLAMENTU,
ZUS, ABW I CBA

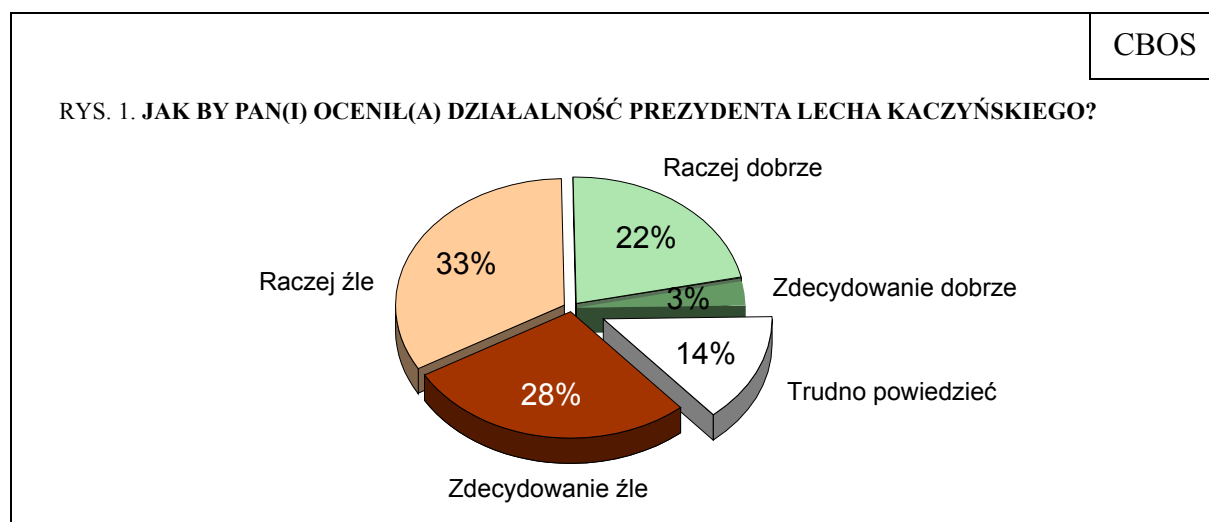

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
3 października 2008 roku

Co miesiąc prosimy Polaków o ocenę działalności parlamentu i prezydenta. W grudniu¹ pytaliśmy również o opinie na temat funkcjonowania Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, a także służb specjalnych: Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Centralnego Biura Antykorupcyjnego.

OPINIE O DZIAŁALNOŚCI PREZYDENTA

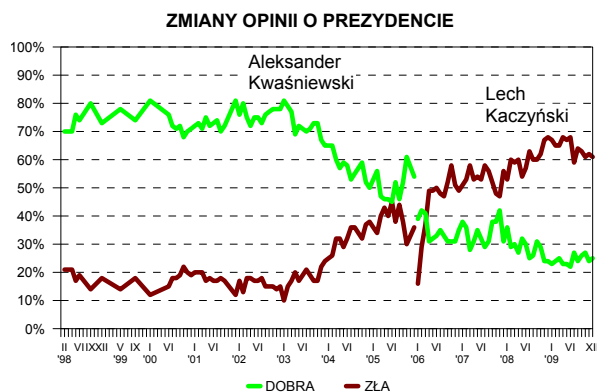
O działalności prezydenta Lecha Kaczyńskiego dobre zdanie ma jedna czwarta ankietowanych (25%), natomiast większość (61%) wyraża opinie krytyczne. W ostatnich miesiącach notowania urzędu prezydenta są stabilne.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (235) przeprowadzono w dniach 2–9 grudnia 2009 roku na liczącej 1046 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych Polaków.

Tabela 1

Oceny działalności prezydenta	Wskazania respondentów według terminów badań															Zmiany XI–XII '09
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
	2008			2009												
	w procentach															
Dobra	29	24	24	23	24	25	23	23	22	27	24	26	27	24	25	+1
Zła	62	67	68	67	65	65	68	67	68	59	64	63	61	62	61	-1
Trudno powiedzieć	9	9	8	10	10	10	9	10	10	14	11	11	12	14	14	0

Niemal we wszystkich analizowanych grupach społecznych i demograficznych przeważa krytyczny stosunek do działalności prezydenta. Zauważalnie bardziej krytyczni niż ogół są najmłodszy badani, osoby o najwyższych dochodach *per capita*, a także respondenci niepraktykujący religijnie. Natomiast relatywnie wyższy niż w innych grupach poziom aprobaty odnotowujemy wśród starszych badanych, osób najslabiej wykształconych, mieszkańców wsi, a także respondentów praktykujących religijnie kilka razy w tygodniu oraz deklarujących pravicową orientację polityczną.

Ponad połowa elektoratu Lecha Kaczyńskiego z II tury wyborów prezydenckich dobrze ocenia jego obecną działalność, natomiast jedna trzecia jest nią rozczarowana. Wyborcy Donalda Tuska z tych wyborów w zdecydowanej większości mają krytyczny stosunek do głowy państwa.

Tabela 2

Elektoraty w II turze wyborów prezydenckich	Oceny działalności prezydenta		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Lecha Kaczyńskiego	57	33	10
Donalda Tuska	8	80	12
Niegłosujący	15	69	16

Potencjalne elektoraty ugrupowań parlamentarnych, z wyjątkiem PiS, w większości nie aprobuje działalności prezydenta Lecha Kaczyńskiego.

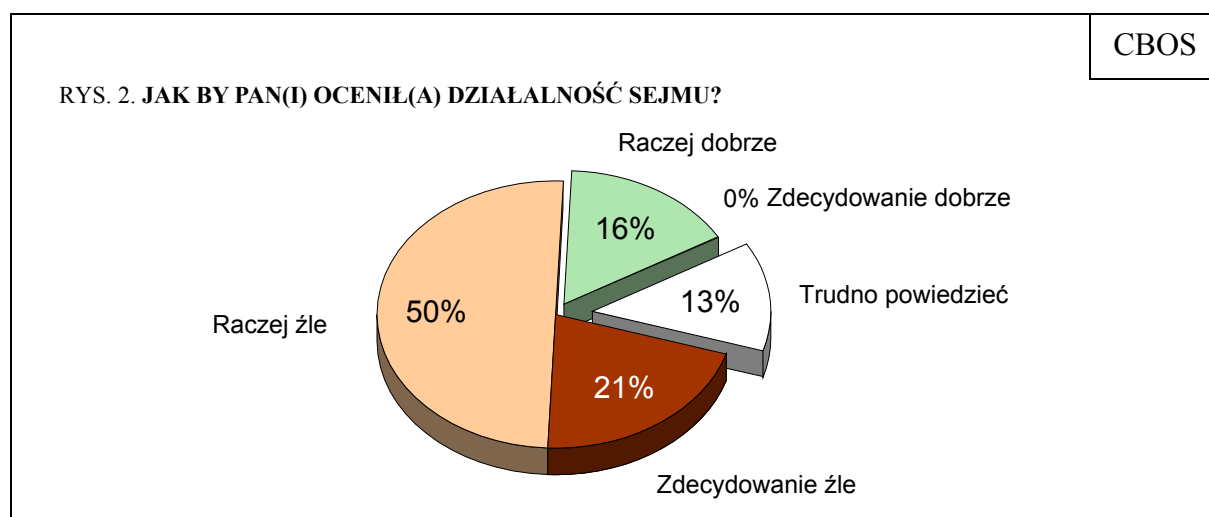
Tabela 3

Potencjalne elektoraty	Oceny działalności prezydenta		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
SLD*	11	84	5
PO	14	78	8
PSL*	37	63	0
PiS	69	26	5
Niezamierzający głosować	16	69	15

* Wyniki dotyczące tych elektoratów należy interpretować ostrożnie ze względu na niewielkie ich liczebności w badanej próbie

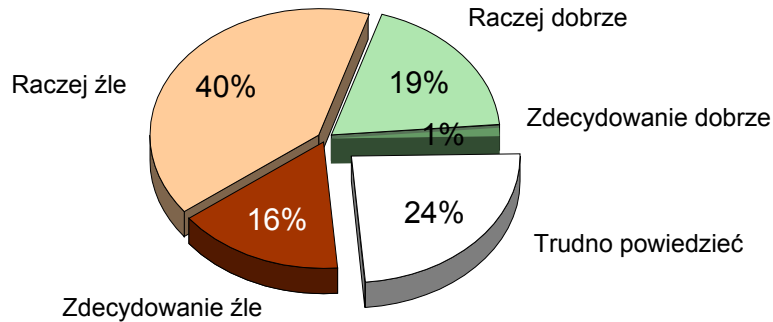
OPINIE O DZIAŁALNOŚCI PARLAMENTU

Pracę posłów krytycznie ocenia siedmiu na dziesięciu badanych (71%), jedynie co szósty (16%) ma o niej pozytywną opinię.

Senat postrzegany jest nieco lepiej niż Sejm: jedna piąta ankietowanych (20%) dobrze ocenia pracę senatorów, natomiast ponad połowa (56%) – źle.

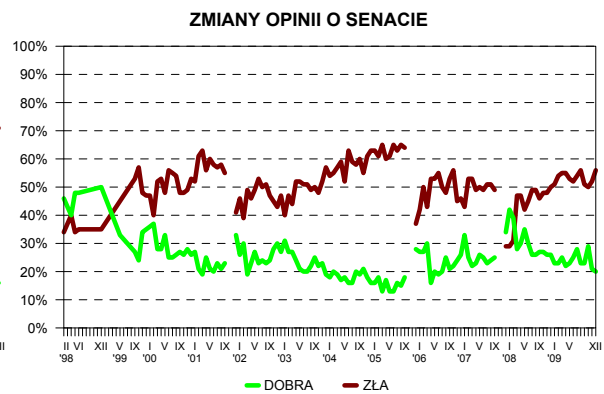
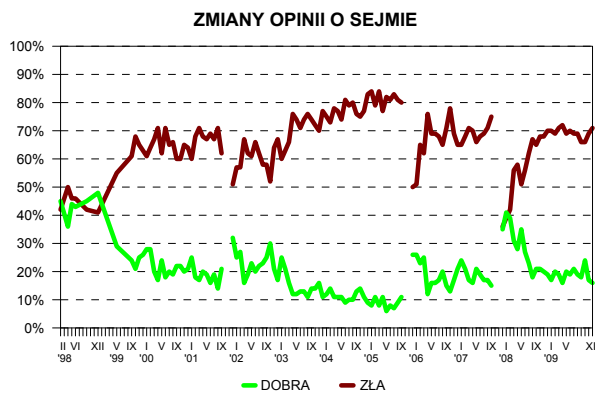
RYS. 3. JAK BY PAN(I) OCENIŁ(A) DZIAŁALNOŚĆ SENATU?

Opinie na temat działalności Sejmu są podobne do ubiegłomiesięcznych, ale gorsze niż w październiku, kiedy to odnotowaliśmy wzrost liczby osób mających dobre zdanie o pracy posłów. Notowania Senatu są nieco gorsze niż miesiąc temu – o 4 punkty procentowe zwiększyła się grupa respondentów krytycznie oceniających funkcjonowanie tej izby.

Tabela 4

Oceniane instytucje	Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań														Zmiany XI–XII '09	
		X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI		XII
		2008			2009												
		w procentach															
Sejm	dobra	21	20	19	17	20	19	16	20	19	21	19	18	24	17	16	-1
	zła	68	68	70	70	69	71	72	69	70	69	69	66	66	69	71	+2
	Trudno powiedzieć	11	12	11	13	11	10	12	11	11	10	12	16	10	14	13	-1
Senat	dobra	27	26	26	23	23	25	22	23	25	28	23	23	29	21	20	-1
	zła	48	48	50	51	54	55	55	53	52	54	56	51	50	52	56	+4
	Trudno powiedzieć	24	25	24	26	22	20	23	24	23	18	21	26	21	27	24	-3

Niemal we wszystkich wyodrębnionych grupach społeczno-demograficznych dominuje krytycyzm wobec funkcjonowania Sejmu i Senatu. Nieco lepiej niż inni oceniają pracę parlamentu najmłodszy ankietowani, uczniowie i studenci, a także osoby z wyższym wykształceniem, będące w lepszej sytuacji materialnej.

W potencjalnych elektoratach największych partii politycznych przeważają złe oceny działalności Sejmu. Najwyższy poziom krytycyzmu odnotowujemy wśród zwolenników PiS, natomiast relatywnie częściej aprobatę wyrażają ci, którzy obecnie głosowaliby na PO.

Tabela 5

Potencjalne elektoraty	Oceny działalności Sejmu		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS	15	78	7
SLD*	26	72	2
PSL*	28	72	0
PO	41	50	9
Niezamierzający głosować	8	76	16

* Wyniki dotyczące tych elektoratów należy interpretować ostrożnie ze względu na niewielkie ich liczebności w badanej próbie

Częściej dobre niż złe zdanie o pracy senatorów mają jedynie zwolennicy PO. Oceny negatywne dominują wśród sympatyków PiS i SLD, natomiast elektorat PSL jest w tej kwestii niemal równo podzielony.

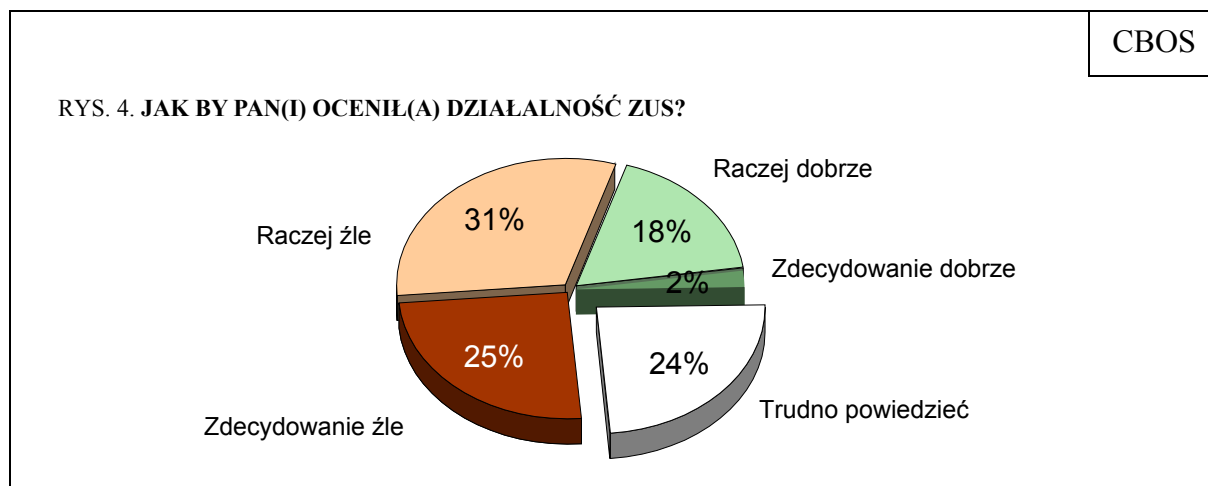
Tabela 6

Potencjalne elektoraty	Oceny działalności Senatu		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
SLD*	28	64	8
PiS	16	62	22
PSL*	47	49	4
PO	42	34	24
Niezamierzający głosować	11	65	24

* Wyniki dotyczące tych elektoratów należy interpretować ostrożnie ze względu na niewielkie ich liczebności w badanej próbie

OPINIE O DZIAŁALNOŚCI ZUS

Podobnie jak w dwóch poprzednich miesiącach większość Polaków (56%) źle ocenia działalność Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, tylko jedna piąta (20%) pozytywnie wypowiada się o tej instytucji.

Spoleczne oceny działalności ZUS są w zasadzie takie same jak w listopadzie. Poprawa zauważalna jest jedynie w porównaniu z pomiarem październikowym.

Tabela 7

Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność ZUS?	Wskazania respondentów według terminów badań					
	X 2009		XI 2009		XII 2009	
	w procentach					
Zdecydowanie dobrze	1	20	1	22	2	20
Raczej dobrze	19		21		18	
Raczej źle	30	62	32	57	31	56
Zdecydowanie źle	32		25		25	
Trudno powiedzieć	18		21		24	

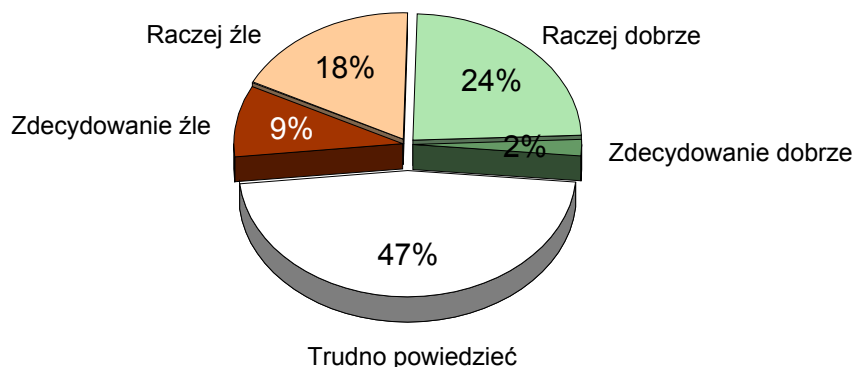
Negatywne opinie o funkcjonowaniu ZUS przeważają we wszystkich wyodrębnionych grupach społeczno-demograficznych. Bardziej krytyczni wobec tej instytucji są badani z wyższym wykształceniem, przedstawiciele kadry kierowniczej i specjaliści, technicy i średni personel, pracownicy usług oraz pracujący na własny rachunek. O działalności ZUS nieco lepiej niż pozostali wypowiadają się najstarsi ankietowani oraz emeryci.

OPINIE O DZIAŁALNOŚCI ABW

Prawie połowa Polaków (47%) przyznaje, co zresztą zrozumiałe, że nie potrafi ocenić pracy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego. Wśród pozostałych opinie pozytywne i negatywne niemal się równoważą (odpowiednio: 26% i 27%).

RYS. 5. JAK BY PAN(I) OCENIŁ(A) DZIAŁALNOŚĆ ABW?

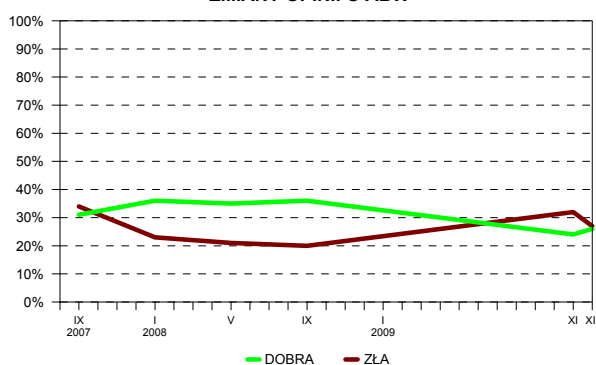

W porównaniu z ubiegłym miesiącem zmalał (o 5 punktów) odsetek osób krytycznie oceniających pracę ABW.

Tabela 8

Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność ABW?	Wskazania respondentów według terminów badań											
	IX '07		I '08		V '08		IX '08		XI '09		XII '09	
	w procentach											
Zdecydowanie dobrze	4	31	4	36	2	35	5	36	2	24	2	26
Raczej dobrze	27		32		33		31		22		24	
Raczej źle	22	34	17	23	16	21	16	20	23	32	18	27
Zdecydowanie źle	12		6		5		4		9		9	
Trudno powiedzieć	35		41		44		43		44		47	

ZMIANY OPINII O ABW

Pozytywne opinie na temat działalności ABW relatywnie częściej niż inni wyrażają młodszy badani, uczniowie i studenci, osoby znajdujące się w dobrej sytuacji materialnej, respondenci najlepiej zarabiający.

Aprobata funkcjonowania ABW przeważa w potencjalnych elektoratach PSL, PO i PiS, natomiast krytycyzm wobec tej instytucji dominuje wśród zwolenników SLD.

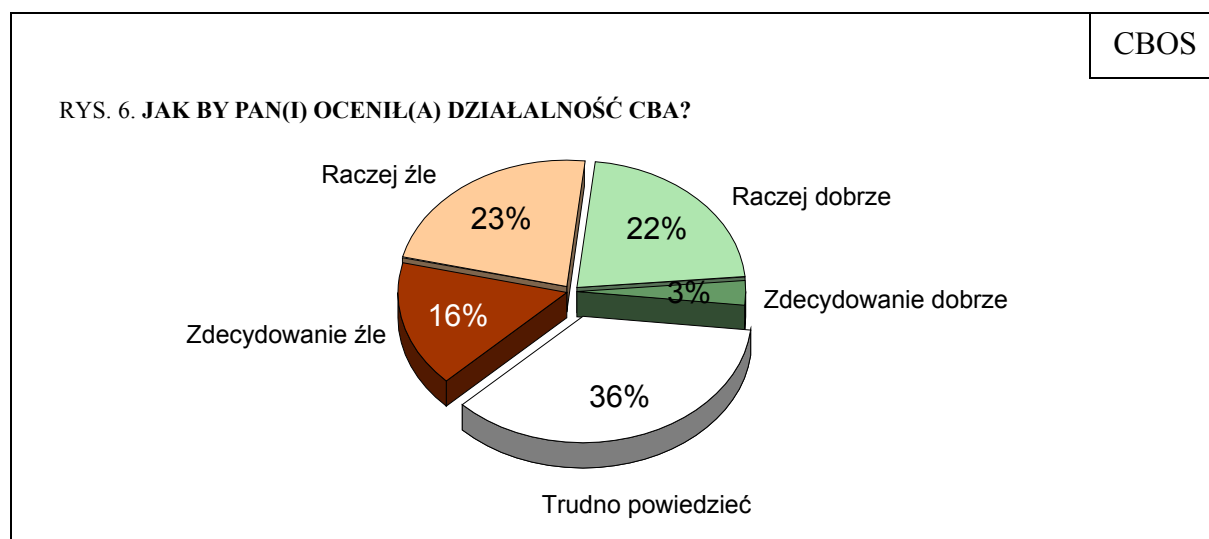
Tabela 9

Potencjalne elektoraty	Oceny działalności ABW		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
SLD*	25	51	24
PO	37	23	40
PiS	30	19	51
PSL*	48	11	41
Niezamierzający głosować	17	32	51

* Wyniki dotyczące tych elektoratów należy interpretować ostrożnie ze względu na niewielkie ich liczebności w badanej próbie

OPINIE O DZIAŁALNOŚCI CBA

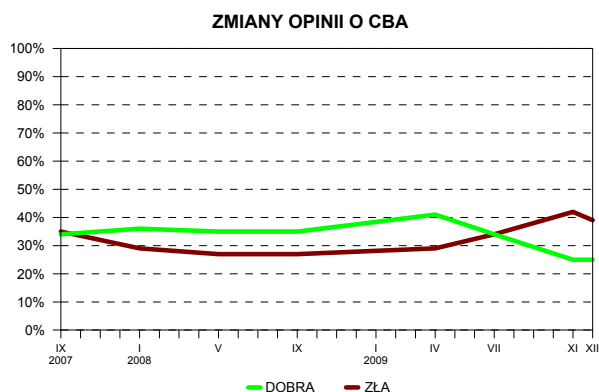
Opinie o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym są bardziej wykrystalizowane niż opinie o ABW, niemniej i w tym przypadku dość znaczna grupa ankietowanych (36%) nie potrafi dokonać oceny. Ponadto, w przeciwieństwie do ABW, odnotowujemy tu wyraźną przewagę opinii negatywnych nad pozytywnymi (39% wobec 25%).

Poziom krytycyzmu wobec działań CBA jest nieznacznie niższy niż przed miesiącem (spadek o 3 punkty).

Tabela 10

Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność CBA?	Wskazania respondentów według terminów badań															
	IX '07		I '08		V '08		IX '08		IV '09		VII '09		XI '09		XII '09	
	w procentach															
Zdecydowanie dobrze	5	34	4	36	5	35	6	35	6	41	3	34	3	25	3	25
Raczej dobrze	29		32		30		29		35		31		22		22	
Raczej źle	20	35	21	29	19	27	21	27	23	29	23	34	28	42	23	39
Zdecydowanie źle	15		8		8		6		6		11		14		16	
Trudno powiedzieć	31		34		38		37		30		32		33		36	

W większości wyodrębnionych grup społecznych i demograficznych funkcjonowanie CBA oceniane jest z reguły negatywnie. Relatywnie najbardziej krytyczni są respondenci z wyższym wykształceniem, a także osoby o lewicowych poglądach politycznych. Natomiast częściej pozytywne niż negatywne opinie wyrażają najmłodsi ankietowani (w wieku 18–24 lata) oraz uczniowie i studenci.

Dobre oceny działalności CBA częstsze są jedynie w potencjalnym elektoracie PiS. Wśród zwolenników pozostałych ugrupowań parlamentarnych w opiniach o działalności tej służby przeważa krytycyzm. Najczęściej wyrażają go wyborcy SLD.

Tabela 11

Potencjalne elektoraty	Oceny działalności CBA		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
SLD*	8	81	11
PO	26	47	27
PSL*	29	35	36
PiS	43	30	27
Niezamierzający głosować	20	39	41

* Wyniki dotyczące tych elektoratów należy interpretować ostrożnie ze względu na niewielkie ich liczebności w badanej próbie

W tym miesiącu najważniejsze instytucje polityczne w państwie oceniane są podobnie jak w ubiegłych, a więc przeważnie negatywnie. Porównując ich obecne notowania z uzyskanymi w grudniu 2008 roku można zauważyć, że obecny rok kończy się lepszym rezultatem dla urzędu prezydenta (mniejsza niż wówczas jest dezaprobatą jego działalności), gorszym zaś dla Senatu (większe jest niezadowolenie z pracy tej izby), a niemal takim samym dla Sejmu (opinie o pracy posłów w zasadzie nie uległy zmianie).

Opracował
Michał FELIKSIAK

A N E K S

Tabela 1

		Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność prezydenta Lecha Kaczyńskiego?			Liczba osób
		Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		25	61	14	1044
Płeć	Mężczyźni	25	63	11	487
	Kobiety	24	60	16	557
Wiek	18-24 lata	19	73	8	140
	25-34	19	66	15	188
	35-44	19	64	17	154
	45-54	22	66	12	175
	55-64	33	55	12	178
	65 lat i więcej	34	49	17	208
Miejsce zamieszkania	Wieś	31	51	18	396
	Miasto do 20 tys.	24	64	12	140
	20-100 tys.	18	71	11	199
	101-500 tys.	27	63	10	166
	501 tys. i więcej mieszk.	17	72	11	142
Wykształcenie	Podstawowe	31	54	15	281
	Zasadnicze zawodowe	20	63	17	267
	Średnie	25	64	11	350
	Wyższe	21	66	13	146
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	14	69	18	76
	Średni personel, technicy	14	73	12	37
	Pracownicy adm.-biurowi	23	74	3	66
	Pracownicy usług	23	64	14	65
	Robotnicy wykwalifikowani	25	58	17	131
	Robotnicy niewykwalifik.	24	55	21	61
	Rolnicy	21	67	12	55
	Pracujący na własny rach.	19	74	7	40
Bierni zawodowo	Renciści	30	54	17	83
	Emeryci	32	54	13	231
	Uczniowie i studenci	19	74	8	74
	Bezrobotni	20	64	15	63
	Gospodynie domowe i inni	36	48	16	63
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	23	67	10	126
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	24	54	22	72
	sekt. pryw. poza rolnict.	16	72	12	220
	prywatnym gosp. rolnym	18	69	13	53
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	25	58	17	193
	501-750	28	60	12	158
	751-1000	32	60	8	178
	1001-1500	27	61	12	138
	Powyżej 1500 zł	22	72	6	119
Ocena własnych war. mater.	Źle	21	61	18	146
	Średnie	27	60	13	487
	Dobre	24	63	13	411
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	48	47	5	64
	Raz w tygodniu	30	55	15	527
	1-2 razy w miesiącu	18	68	13	169
	Kilka razy w roku	16	69	15	186
	W ogóle nie uczestniczy	10	81	8	98
Poglądy polityczne	Lewica	13	77	10	141
	Centrum	19	72	9	284
	Prawica	41	49	10	317
	Trudno powiedzieć	19	57	24	302

Tabela 2

		Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność Sejmu?			Liczba osób
		Dobrze %	Źle %	Trudno powiedzieć %	
Ogółem		16	71	13	1046
Płeć	Mężczyźni	17	74	9	489
	Kobiety	15	68	17	557
Wiek	18-24 lata	25	61	14	140
	25-34	19	65	16	191
	35-44	13	73	14	154
	45-54	8	79	13	175
	55-64	15	74	11	178
	65 lat i więcej	17	70	13	208
Miejsce zamieszkania	Wieś	16	66	18	396
	Miasto do 20 tys.	15	73	12	140
	20-100 tys.	16	74	10	200
	101-500 tys.	17	70	13	166
	501 tys. i więcej mieszk.	17	76	6	143
Wykształcenie	Podstawowe	15	69	16	281
	Zasadnicze zawodowe	11	75	14	267
	Średnie	18	71	11	350
	Wyższe	23	64	12	148
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	16	71	13	76
	Średni personel, technicy	22	62	16	37
	Pracownicy adm.-biurowi	19	77	4	66
	Pracownicy usług	15	76	9	65
	Robotnicy wykwalifikowani	11	75	14	131
	Robotnicy niewykwalifik.	11	66	23	61
	Rolnicy	14	71	15	55
	Pracujący na własny rach.	20	71	9	41
Bierni zawodowo	Renciści	13	75	13	83
	Emeryci	16	73	11	231
	Uczniowie i studenci	32	60	8	74
	Bezrobotni	13	66	20	63
	Gospodynie domowe i inni	17	59	24	63
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	14	77	9	127
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	15	62	23	72
	sekt. pryw. poza rolnict.	17	75	9	221
	prywatnym gosp. rolnym	16	71	13	53
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	11	71	17	193
	501-750	13	78	9	158
	751-1000	17	71	12	178
	1001-1500	23	65	12	138
	Powyżej 1500 zł	27	69	4	119
Ocena własnych war. mater.	Źłe	5	79	17	146
	Średnie	12	75	13	487
	Dobre	26	62	12	413
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	18	72	9	64
	Raz w tygodniu	17	68	15	529
	1-2 razy w miesiącu	12	75	13	169
	Kilka razy w roku	16	72	12	186
	W ogóle nie uczestniczy	19	72	8	98
Poglądy polityczne	Lewica	18	76	5	141
	Centrum	18	70	12	284
	Prawica	20	72	8	317
	Trudno powiedzieć	9	67	23	305

Tabela 3

		Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność Senatu ?			Liczba osób
		Dobrze %	Źle %	Trudno powiedzieć %	
Ogółem		20	56	24	1045
Płeć	Mężczyźni	23	58	19	488
	Kobiety	18	54	28	557
Wiek	18-24 lata	32	47	21	140
	25-34	24	52	23	191
	35-44	16	59	25	154
	45-54	13	65	21	175
	55-64	17	59	24	178
	65 lat i więcej	20	53	26	207
Miejsce zamieszkania	Wieś	19	56	26	395
	Miasto do 20 tys.	21	61	18	140
	20-100 tys.	20	57	23	200
	101-500 tys.	23	52	24	166
	501 tys. i więcej mieszk.	20	56	23	143
Wykształcenie	Podstawowe	21	55	24	280
	Zasadnicze zawodowe	14	64	23	267
	Średnie	21	57	22	350
	Wyższe	29	43	28	148
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	24	50	27	76
	Średni personel, technicy	20	48	31	37
	Pracownicy adm.-biurowi	25	56	19	66
	Pracownicy usług	20	61	19	65
	Robotnicy wykwalifikowani	15	64	21	131
	Robotnicy niewykwalifik.	21	53	26	61
	Rolnicy	20	62	18	55
	Pracujący na własny rach.	21	61	18	41
Bierni zawodowo	Renciści	15	55	29	83
	Emeryci	17	59	24	229
	Uczniowie i studenci	41	39	20	74
	Bezrobotni	14	58	28	63
	Gospodynie domowe i inni	19	53	29	63
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	14	63	23	127
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	24	47	29	72
	sekt. pryw. poza rolnict.	21	60	19	221
	prywatnym gosp. rolnym	19	60	21	53
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	14	62	25	193
	501-750	14	63	23	158
	751-1000	24	56	20	177
	1001-1500	27	46	27	138
	Powyżej 1500 zł	31	53	16	119
Ocena własnych war. mater.	Źłe	10	65	25	146
	Średnie	14	62	24	486
	Dobre	31	47	23	413
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	14	62	24	64
	Raz w tygodniu	21	53	26	529
	1-2 razy w miesiącu	14	66	20	168
	Kilka razy w roku	23	54	22	186
	W ogóle nie uczestniczy	25	55	21	98
Poglądy polityczne	Lewica	24	62	14	141
	Centrum	23	60	17	284
	Prawica	24	53	24	317
	Trudno powiedzieć	11	54	35	303